Årsberetning

Kommunen er pliktig til å utarbeide en årsberetning for kommunens samlede virksomhet. Med samlede virksomhet menes alle foretak og samarbeid som inngår i Molde kommune som juridisk enhet. Det vil si Molde kommune (kommunekassen), Molde vann og avløp KF, Molde eiendom KF, Molde havnevesen KF og samarbeid som inngår i Molde kommunes regnskap.

Dette er derfor en årsberetning som også skal inkludere vesentlige forhold fra de kommunale foretakene og ikke bare Molde kommune (kommunekassen). Men siden aktiviteten i kommunekassen er klart større enn i foretakene, vil mange av de forhold som blir kommentert i årsberetningen være fra kommunekassen. I tillegg til denne samlede årsberetningen, skal de kommunale foretakene lage sine egne årsberetninger. Disse vil inngå i årsrapporten til de kommunale foretakene.

Årets konsoliderte regnskaper

Driftsregnskapet

Konsolidert driftsregnskap viser inntekter på 3 262 mill. kroner, en økning på 131 mill. kroner fra 2020 og 276 mill. kroner høyere enn budsjett. Inntekts og formueskatt ble 59 mill. høyere enn budsjett, en økning på 124 mill. kroner fra 2020. Der særlig skatteinntektene mot slutten av 2021 ble vesentlig høyere enn forventet. Bare i desember som vanligvis er en svært lav skattemåned kom det en merinntekt på 16 mill. kroner. I de nasjonale skatteanslagene for 2021 var det lagt til grunn en nedgang på grunn av pandemien, det slo ikke til og skatteinntektene ble derfor vesentlig høyere enn budsjettert. Rammetilskuddet ble 19 mill. kroner høyere enn budsjett, som både skyldes inntektsutjevning skatt og tilleggsbevilgninger i forbindelse med pandemihåndteringen i kommunen. Eiendomsskatten ble 7,9 mill. kroner høyere enn budsjettert. Det største avviket på inntektssiden i forhold til budsjett var på overføringer og tilskudd fra andre med 145 mill. kroner, der manglende budsjettering av momskompensasjon, sykelønnsrefusjon og andre refusjoner er viktigste årsaken til avviket.

Driftsutgiftene i det konsoliderte regnskapet ble på 3 216 mill. kroner, en økning på 177 mill. kroner fra 2020 og 378 mill. kroner høyere enn budsjett. Ser vi bort fra avskrivningene som ikke har noen resultateffekt i kommunale regnskap var utgiftene 253 mill. kroner høyere enn budsjett. Det største avviket er knyttet til lønnsutgiftene som ble 157 mill. kroner høyere enn budsjett, en økning på 61 mill. kroner fra 2020. Dette utgjør en økning på 3,8 prosent, altså en større økning enn lønnsoppgjøret som var på rundt 2,8 prosent. Dette har sammenheng med merforbruket på enhetene, og at antall årsverk har økt i 2021.

Konsolidert regnskap fikk dermed ett brutto driftsresultat på 45,5 mill. kroner i 2021. Det tilsvarer 1,4 prosent av driftsinntektene.

Samlet ble netto finansutgifter 157 mill. kroner, 43 mill. kroner lavere enn budsjettert. Hovedårsaken til dette var avvikling av Godtfred Lies plass 1 AS. Restmidlene i selskapet ga kommunen et utbytte på 29 mill. kroner i driftsregnskapet som det ikke var budsjettert med. Renteutgifter ble lavere enn budsjettert, og renteinntekter ble høyere enn budsjettert, mens avdrag ble høyere enn budsjettert.

Netto driftsresultat ble 78,5 mill. kroner i det konsoliderte regnskapet. Dette utgjør 2,4 prosent av samlede driftsinntekter. Korrigerer vi for bruk og avsetning til bundne fond kommer vi til et korrigert netto driftsresultat på 2,3 prosent. Av netto driftsresultat på 78,5 mill. kroner ble disposisjonsfondet økt med 68,5 mill. kroner i 2021, mens 10 mill. kroner ble overført til investering. Merforbruk på 3,4 mill. kroner, som er fremført til inndekning i senere år, skyldes et merforbruk i Molde eiendom KF.

Investeringsregnskapet

Konsolidert investeringsregnskap viser sum investeringsutgifter på 756 mill. kroner. Dette var 271 mill. kroner lavere enn forutsatt i budsjettet og skyldes at investeringer i varige driftsmidler ble betydelig lavere enn forutsatt. At investeringsregnskapet viser vesentlig lavere beløp enn investeringsbudsjettet er en gjenganger. Det har ulike årsaker, men den viktigste er nok at kapasiteten i organisasjonen til å gjennomføre investeringer, ikke er like store som ambisjonene i budsjettet.

Det ble i 2021 betalt inn 110 mill. kroner i ekstraordinære avdrag for å redusere ubrukte lånemidler.

Inntektene i konsolidert investeringsregnskap var på 757 mill. kroner. Det var solgt anleggsmiddel for 74 mill. kroner. Dette kom fra salg av tomter i Molde kommune med til sammen 58 mill. kroner og salg av eiendommer i Molde eiendom KF med 14,6 mill. kroner. Tilskudd fra andre på til sammen 45 mill. kroner er hovedsakelig tilskudd fra Husbanken, der det største tilskuddet i 2021 var Nesset helsehus med 28,9 mill. kroner.

Mottatte avdrag på utlån av egne midler kom på 112 mill. kroner. Dette dreier seg om konserninterne avdrag fra foretakene i all hovedsak. Bruk av lån var til sammen 453 mill. kroner, noe som er 245 mill. kroner lavere enn i konsolidert budsjett, og som naturligvis henger sammen med lavere investeringsutgifter. Bruk av lån skal være i tråd med behovet for finansiering i investeringsregnskapet.

Netto utgifter til videreutlån er knyttet til Husbankens startlån. Utlån var på 96,0 mill. kroner i 2021.

Det ble overført 10 mill. kroner fra drift som ble avsatt til ubundet investeringsfond. Dette skulle finansiere egenkapitaltilskudd i Molde kommunale pensjonskasse, men ble ikke gjennomført i 2021. Det vil bli fakturert i 2022.

Balansen

Balanseregnskapet består av eiendeler på den ene siden og egenkapital og gjeld på den andre.

Eiendelen var på 11,0 mrd. kroner ved utgangen av 2021. Eiendel består av anleggsmidler og omløpsmidler og det er anleggsmidlene som er klart størst. Disse var på 9,9 mrd. kroner ved utgangen av året. Det er to store poster innenfor anleggsmidlene: faste eiendommer og anlegg på 5,3 mrd. kroner og pensjonsmidler på 3,9 mrd. kroner. Det var pensjonsmidlene som økte mest i 2021 med 611,7 mill. kroner.

Omløpsmidlene var på knappe 1,2 mrd. kroner ved utgangen av 2021. Her er bankinnskudd og kortsiktige fordringer de største postene.

På motsatt side av balansen er egenkapital og gjeld. Dette skal balansere eiendelene på 11,0 mrd. kroner. Her har vi tre hovedkategorier: egenkapital, langsiktig gjeld og kortsiktig gjeld. Egenkapitalen er økt med 851,3 mill. kroner. Det meste av dette kommer av økning på posten kapitalkonto. Det vil si at kommunens egenkapital har økt i 2021. Viktigste årsak til det er økningen i pensjonsmidler.

Langsiktig gjeld er den klart største posten på denne siden av balansen. Den var på 8,1 mrd. kroner. Denne består av lån på 4,7 mrd. kroner og pensjonsforpliktelse på 3,4 mrd. kroner. Det er gjeld til kredittinstitusjoner som har økt mest med 189,3 mill. kroner her.

Til slutt er det kortsiktig gjeld på 594,4 mill. kroner.

Økonomisk utvikling og stilling

Det er et krav i kommuneloven at det skal redegjøres for forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske handlingsevnen blir ivaretatt over tid. Det er et grunnleggende, lovfestet krav at kommuner skal ivareta den økonomiske handleevnen over tid. Videre er kommunestyrene pålagt å vedta finansielle måltall som skal fungere som egne handlingsregler i budsjett og i økonomistyringen av kommunen.

Finansielle måltall

Det er vedtatt tre finansielle måltall for Molde kommune som vil bli kommentert i det påfølgende. De finansielle måltallene skal sikre at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid. De skal, sammen med realistiske planer, være et verktøy som sikrer en langsiktig og planmessig styring og utvikling av kommunens tjenester og økonomi. De finansielle måltallene er definert til å kun ha med tall for Molde kommune og Molde eiendom KF. De to andre foretakene finansierer seg selv, gjennom egne inntekter, og blir dermed ikke finansiert av kommunens frie inntekter med tilhørende budsjettrammer. De er derfor utelatt fra måltallene.

Måltall for korrigert netto driftsresultat

Korrigert netto driftsresultat er netto driftsresultat korrigert for bruk og avsetning av bundne fond. Det langsiktige måltallet for korrigert netto driftsresultat i Molde kommune er 1,75 prosent av brutto driftsinntekter. De kortsiktige måltallene er vist i tabellen under.

Netto driftsresultat er det viktigste resultatmålet i kommuneregnskapet og blir brukt av teknisk beregningsutvalg for å si noe om sektorens samlede økonomiske stilling over tid. For å kunne si noe om årets resultat for en enkeltkommune er det vanlig å korrigere for bruk og avsetning av bundne driftsfond. Korrigert netto driftsresultat viser dermed det resultatet som fritt kan benyttes enten til å finansiere investeringer eller som kan settes av til disposisjonsfond til fri bruk seinere.

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Resultat	0,98 %	2,40 %						
Mål		-0,49 %	0,00 %	0,10 %	0,25 %	0,75 %	1,25 %	1,75 %

Måltall for disposisjonsfond

Det langsiktige måltallet er et disposisjonsfond på 5,0 prosent av brutto driftsinntekter. For å kunne håndtere store og brå endringer i utgifter eller inntekter, må en kommune ha et disposisjonsfond av en viss størrelse. Uten et tilstrekkelig disposisjonsfond, vil uventede bortfall av inntekter eller uventede økninger i utgifter slå direkte inn på tjenesteproduksjonen, gjennom at tjenestene må reduseres for å oppnå balanse. Det er derfor viktig med hensyn til den langsiktige og planmessige driften og utviklingen av kommunen at disposisjonsfondet er stort nok til å håndtere midlertidige negative svingninger på inntekts- og utgiftssiden.

Ved utgangen av 2021 er disposisjonsfondet på 7,39 prosent. Det er over det langsiktige målet. Det er en klar økning fra i fjor og det henger selvfølgelig sammen med det gode netto driftsresultatet, som i all hovedsak kunne settes av til disposisjonsfondet. Også her ser vi at årets resultat bedrer den økonomiske situasjonen og statusen til Molde kommune og Molde eiendom KF samlet sett.

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Resultat	5,57 %	7,39 %						
Mål		4,50 %	4,50 %	4,50 %	4,75 %	5,00 %	5,00 %	5,00 %

Måltall for gjeldsgrad

Gjeldsgraden måles som netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter ved utgangen av året (UB lånegjeld/brutto inntekt). Det langsiktige målet er at lånegjelden ikke skal overstige brutto driftsinntekter, det vil si maksimalt 100 prosent. Kommuner med

høy gjeld har bundet opp en større del av sine årlige driftsinntekter til å dekke renter og avdrag. Videre vil kommuner med høy gjeldsgrad som regel være utsatt for høyere renterisiko, og bør i så måte ha større netto driftsresultat for å kunne sette av mer til disposisjonsfond.

I årsrapporten for 2020 var måltallet oppgitt til 124,24 prosent, men da var startlån ikke trukket ut. Om vi korrigerer for dette var gjeldsgraden i 2020 116,59 prosent.

	2020 *	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Resultat	116,59 %	116,67 %						
Mål		129,5 %	128,5 %	127,0 %	125,5 %	123,5 %	121,5 %	119,5 %

Gjeldsgraden ved utgangen av 2021 er 116,67 prosent, 0,1 prosentpoeng opp fra 2020. Dette er godt over det langsiktige måltallet på 100 prosent. Det er gledelig at gjeldsgraden har holdt seg stabilt fra 2020 til 2021. Dette skyldes både at framdriften på en rekke investeringer er vesentlig lavere enn budsjettert, men også at inntektene i 2021 økte mye mer enn forutsatt i budsjettet. Dersom vi i årene framover greier å gjennomføre investeringene i tråd med budsjett, vil gjeldsgraden øke.

Gjeldsgraden er et godt stykke under de kortsiktige måltallene som ble satt høsten 2020. Det er flere grunner til dette. Den viktigste grunnen er at brutto driftsinntekter har vokst betydelig og er 150 mill. kroner høyere enn forutsatt. Samtidig er gjelden 97 mill. kroner lavere enn forventet da måltallet ble satt. Gjelden har økt, men ikke like mye som forventet, og inntektsveksten har redusert gjeldsgraden. Selv om det har vært en pandemi som har bidratt til en ekstra inntektsvekst, så kan ting tyde på at forutsetningene når de kortsiktige måltallene for gjeldsgrad ble satt, ikke var gode nok.

Et uttalt mål da gjeldsgraden ble behandlet var at gjeldsgraden i 2023 skulle være på nivå med gjeldsgraden i 2020. Videre er det viktig å huske på at vi fremdeles har et godt stykke ned til det langsiktige målet.

Økonomisk handleevne over tid

Resultatet for 2021 er svært positivt og det gjenspeiles i de finansielle måltallene. Definisjonen på om en kommune har en bærekraftig økonomi, er om kommunen kan videreføre sin nåværende tjenesteproduksjon innenfor de økonomiske rammene kommunen forventer framover. Til tross for et godt resultat i 2021 er det lite som tyder på at Molde kommune og Molde eiendom KF kan videreføre tjenesteproduksjonen på dagens nivå. Det vil si at økonomien ikke er bærekraftig, og hvis ikke dette bedres så vil ikke den økonomiske handleevnen bli ivaretatt over tid. Dette er også tydelige i gjeldende budsjett og økonomiplan der det er nødvendig med årlige rammereduksjoner for å balansere og bli økonomisk bærekraftig.

For å se at vi ikke har en bærekraftig økonomi må vi gå bak resultatet for 2021, og se hva som vedvarer og hva som var et forbigående fenomen. Som omtalt medførte pandemien at inntektene ble spesielt høye i 2021. Vi fikk både økt rammetilskudd og svært høye skatteinntekter i 2021. Det er ikke noe som tilsier at dette blir videreført. Videre var det også et år preget av rekordlav rente, ekstraordinært utbytte og svært god gevinst på finansielle omløpsmidler. Dette kan vi heller ikke forvente blir videreført på samme nivå.

Når vi legger til grunn at regnskapet for 2021 ble veldig spesielt på inntekts- og finanssiden, sitter vi igjen med de to hovedutfordringene til kommunen:

- Vi bruker mye mer penger til tjenesteproduksjonen enn vi har til rådighet.
- Vi har en svært stor lånegjeld i en situasjon med økende rente.

Tjenesteproduksjonen i Molde kommune viser et merforbuk på 70,8 millioner kroner. Molde eiendom KF fikk et merforbruk på 3,4 millioner kroner. Legger vi til rammereduksjonen i årets budsjett, så må tjenesteproduksjonen ned med opp mot 95 millioner

kroner i 2022 for å komme ned på budsjettrammene. Det sier seg selv at det er krevende.

Den andre store utfordringen er lånegjelda og forventning til økte renter framover. Sett ut fra størrelsen på lånegjelda burde Molde kommune hatt et klart bedre resultat i et år med så lav rente som i 2021. For å være bærekraftig må vi kunne håndtere rentehevinger uten å det går ut over tjenesteproduksjonen. Budsjettet og økonomiplanen viser at dette ikke er tilfellet. Sammenligner vi regnskapet for 2021 med økonomiplanen, så er det anslått at renter og avdrag vil stige framover og bli 40 millioner kroner høyere i 2025 enn i regnskapet for 2021. Rammetrekket som ligger inne i økonomiplanen er høyere, men den viktigste årsaken til rammetrekket er økte renter og avdrag. Det er renteutgiftene som er den største komponenten i økningen. Forventningen til rentehevinger har forsterket seg etter nyttår grunnet høyere inflasjon og forventninger til høy lønnsvekst i år.

En ubalanse på opp mot 95 mill. kroner per nå sammen med økende renter kan resultere i at vi må ta ned utgiftene med opp mot 150 millioner fram mot 2025. Dette kan ikke defineres som bærekraftig og tjenesteproduksjonen må reduseres. Spørsmålet blir ikke om tjenesteproduksjonen må redusere eller ikke, men hvor mye og hvordan? Vi må tenke nytt og produsere tjenester på en annen måte enn tidligere for å lykkes. Blant annet gjennom digital transformasjon og samhandling med innbyggerne. Men dette vil ikke være nok på kort sikt. Kvalitet, volum og antall tjenestesteder må vurderes nøye og endres, skal vi lykkes med å få en økonomi i balanse og bærekraftig.

Vesentlige avvik

Driftsregnskap

Årsberetningen skal redegjøre for vesentlige beløpsmessige avvik mellom budsjett og regnskap og avvik fra kommunestyrets premisser. Årsberetningen skal også redegjøre for vesentlige avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene. I mange tilfeller vil avvik fra premisset også komme fram som et avvik i regnskapet, for eksempel at et investeringsprosjekt har vesentlig lavere framdrift enn budsjettert. Ved utarbeidelsen av budsjettet for 2021 var ikke kommuneplanens samfunnsdel, eller planstrategien vedtatt. Dermed er det heller ikke lagt inn konkrete tiltak for å oppnå mål og strategier i planverket i budsjettet for 2021. Hovedfokuset i budsjett 2021 var tiltak for å oppnå økonomisk balanse i tjenesteproduksjonen, det oppnådde vi ikke. Samlet fikk tjenesteproduksjonen i 2021 et merforbruk på 70,8 mill. kroner, som absolutt er et vesentlig avvik. Under er det redegjort for de enhetene med vesentlige beløpsmessige avvik.

Vesentlige mindreforbruk på enheter og foretak

Kommunalsjef helse og omsorg fikk et mindreforbruk på 5,7 mill. kroner. Det største avviket var en merinntekt på 4,5 mill. kroner fra oppholdsbetaling på sykehjem. En ufordelt budsjettpost, vakante stillinger samt mindreforbruk av boligtilskudd bidro også til mindreforbruket.

Byggesak og geodata hadde et mindreforbruk på 4,0 mill. kroner som i hovedsak skyldes en kombinasjon av gode inntekter og høy grad av aktivitet. Arbeid i forbindelse med nytt sykehus bidro til ekstra gode gebyrinntekter for enheten. Noe av mindreforbruket skyldes imidlertid forhåndsbetalinger for eiendommer med utsatt oppmålingsfrist, hvor utgiftene knyttet til dette vil komme i framtiden.

Fellesområde og samarbeid som inngår i Molde kommune hadde et mindreforbruk på 16,0 mill. kroner. Det skyldes hovedsakelig merinntekt på konsesjonskraft på 12,9 mill. kroner grunnet høye kraftpriser i 2021.

I Molde vann og avløp KF hadde selvkostområdene vann, avløp, slam og renovasjon i 2021 budsjettert med bruk av fond på 12,2 mill. kroner, mens det i regnskapet for 2021 bare ble brukt 2,8 mill. kroner. Fondstappingen var dermed 9,4 mill. kroner lavere enn budsjett. Inntektene ble høyere, og utgiftene ble lavere enn budsjettert. I 2022 er vanngebyrene økt med ytterligere 7,9 prosent, og avløpsgebyrene økt med 9,4 prosent.

Vesentlige merforbruk på enheter og foretak

Bekkevoll ungdomsskole fikk et merforbruk på 3,8 mill. kroner. Skolen videreførte drift av innføringsklassen ut skoleåret 2020/21 i tråd med kommunestyrevedtak av juni 2020. Dette tilbudet har fram til 2021 vært finansiert via integreringstilskuddet, men på

grunn av at tilskuddet ble kraftig redusert i 2021 manglet skolen finansiering av vårsemesteret. I tillegg har skolen fått flere ressurskrevende elever.

Vågsetra barne- og ungdomsskole fikk et merforbruk på 4,1 mill. kroner. Merforbruket skyldes lønnsutgifter knyttet til ressurskrevende elever.

Skjevik barne- og ungdomsskole hadde et merforbruk på 4,3 mill. kroner. Merforbruket er hovedsakelig frambrakt ut fra ressursbehov til elever og grupper med høyere hjelpebehov.

Kviltorp barneskole hadde et merforbruk på 4,5 mill. kroner. Merforbruket skyldes i hovedsak økte ressurser til elever med stort hjelpebehov, i tillegg til at bygningsmessige forhold setter noen begrensinger for sambruk og god ressursutnyttelse.

Barneverntjenesten fikk et merforbruk på 6,3 mill. kroner. Merforbruket er hovedsakelig knyttet til institusjonsplasseringer, kjøp av tjenester som tolk, sakkyndige psykologer og innleie av konsulenter på saker, samt lønn til fosterhjem og sosialstønad.

NAV Molde hadde et merforbruk på 4,1 mill. kroner. Dette skyldes i hovedsak merutgifter til ordinær sosialhjelp, sosialhjelp til flyktninger i 5-års bosettingsperiode, og kvalifiseringsstønad.

Kirkebakken omsorgssenter fikk et merforbruk på 6,3 mill. kroner. Korttidsavdelingen mottar utskrivningsklare pasienter fra sykehuset med komplekse diagnoser som krever ekstra ressurser og høy kompetanse. Enheten har også styrket bemanningen på natt på grunn av ressurskrevende pasienter. Rekrutteringsutfordringer til sykepleierstillinger har også bidratt til økt ressursbruk.

Råkhaugen omsorgssenter fikk et merforbruk på 10,4 mill. kroner. Avviket skyldes i hovedsak ressurskrevende pasienter ved sykehjemmet som krever økt grunnbemanning hele døgnet. Helseforetaket har redusert antall plasser på alderspsykiatrisk sengepost noe som bidrar til økte utgifter ved denne institusjonen. Også denne enheten sliter med å få rekruttert inn nødvendig fagkompetanse, noe som også bidrar til økt ressursbruk.

Glomstua omsorgsdistrikt fikk et merforbruk på 7,6 mill. kroner. Merforbruket er knyttet til sykehjemsdriften og ressurskrevende tjenestemottakere. Høyt sykefravær og utfordringer med å rekruttere sykepleiere bidrar også til økte lønnsutgifter.

Midsund omsorgsdistrikt fikk et merforbruk på 4,0 mill. kroner. Også her er merforbruket knyttet til økt ressursbehov ved sykehjemsdriften samt noe også i hjemmetjenesten. Mangel på sykepleiere og kvalifiserte vikarer har gitt økte lønnsutgifter i form av overtidsbetaling samt bruk av vikarbyrå.

Bo- og habiliteringstjenester fikk et merforbruk på 37,1 mill. kroner. Avviket er i hovedsak merforbruk av lønnsutgifter. Merforbruket skyldes uløste utfordringer fra tidligere år samt etablering av nye og utvidede tjenestetilbud i 2021. Dette er den klart største enheten i Molde kommune og beløpsmessig har enheten også det største merforbruket i kroner. Ressursbehovet har over tid vært økende og vesentlig høyere enn tildelt ramme. Det har over flere år vært arbeidet med tiltak for å komme i balanse, men en har ikke klart å løse utfordringen Det er fortsatt behov for arbeid med tilpasning av tjenestene for å unngå vedvarende og ytterligere økende merforbruk.

Investeringsregnskap

Molde kommune

I Molde kommune er det i 2021 budsjettert med utgifter på til sammen 830 mill. kroner fordelt på 66 ulike prosjekter. Utgiftene i regnskapet ble til sammen 657 mill. kroner, et mindreforbruk på 172 mill. kroner. Det utgjør 21 prosent av investeringsbudsjettet. Det er 20 prosjekter med budsjett i 2021 der det ikke er ført utgifter. Dersom utlån og avdrag til kommunale foretak holdes utenfor utgjør mindreforbruket 130 mill. kroner, som er 39 prosent av budsjettet.

Prosjekter med mindreforbruk

Boligfelt Kringstad hadde et mindreforbruk på 25,3 mill. kroner i 2021. Det ble i 2021 gjennomført skjønn for prisfastsetting av areal, og det er gjennomført mye kjøp av grunn i 2021. Det lyktes ikke å komme i gang med utbyggingen i 2021, det er årsaken til

mindreforbruket. Anbudskonkurranse for utarbeiding av infrastruktur blir lyst ut vår/sommer 2022.

Skjevik industriområde har et mindreforbruk på 5,9 mill. kroner i 2021. Dette er forskyvning mellom år da prosjektet blir ferdig sommeren 2022.

Nytt SNR – grunnerverv Hjelset hadde et mindreforbruk på 25 mill. kroner i 2021. Kommunestyret godkjente kjøp av grunn til boligfelt på Hjelset i desember 2021, betalingen vil først skje i 2022.

Sjøfronten 2 hadde et mindreforbruk på 11,3 mill. kroner i 2021, dette skyldes at utgiftene ikke var godt nok fordelt mellom ulike år i budsjettet. Prosjektet vil være ferdig juni 2023.

Uteområde Antonbua hadde et mindreforbruk på 4,7 mill. kroner i 2021 da prosjektet er forsinket. Prosjektet vil ferdigstilles i 2022.

Egenkapitaltilskudd pensjonskasser hadde et mindreforbruk på 10,3 mill. kroner. I 2021 skulle det vært betalt inn et egenkapitaltilskudd til Molde kommunale pensjonskasse. Grunnet nye koster i alle tre leire, mottok ikke Molde kommune fakturaen før i 2022. Det vil derfor bli betalt for to år i 2022.

Gravplassutvidelse Røbekk hadde et mindreforbruk på 8,2 mill. kroner i 2022. Ny ramme ble vedtatt av kommunestyret i september 2021, og arbeidene kom senere i gang enn forutsatt i budsjettet. Det ble inngått avtale om kjøp av grunn i 2021, men betalingen skjer ikke før i 2022.

ROR-IKT – fellesinvesteringer hadde et mindreforbruk på 4,5 mill. kroner. Det skyldes at det ikke har vært kapasitet i 2021 til å komme i gang med prosjekt for klientsikkerhet og etablering av beredskapsplattform.

Prosjekter mer merforbruk

Boligfelt Hasleliåsen hadde et merforbruk i 2021 på 8,3 mill. kroner. Målt opp mot totalrammen på 54,9 mill. kroner, er det et merforbruk på 6,3 mill. kroner. Dette er et samarbeidsprosjekt med ekstern utbygger som i henhold til inngått avtale skal dekke deler av merforbruket. Prosjektet har slitt med dårlig anbudsgrunnlag, som gjør at prosjektet blir dyrere enn forutsatt. Kommunen er så langt ikke kommet i gang med salg av tomter.

Rammebevilgning (RB) - opparbeidelse tomtefelt næring hadde et merforbruk på 7,2 mil. kroner. Budsjettet på prosjektet ble redusert med 6 mill. kroner gjennom året, noe som viste seg å være uheldig. Hovedårsaken til forbruket er utvidelse av Årøsetervegen som har en utgift på 8,8 mill. kroner i 2021.

Molde eiendom KF

I Molde eiendom KF er det i 2021 budsjettert med til sammen 354 mill. kroner fordelt på 26 prosjekter, mens regnskapet ble 278 mill. kroner, altså et mindreforbruk på 76 mill. kroner. Det utgjør 21 prosent av investeringsbudsjettet. Det er tre prosjekter med budsjett i 2021 der det ikke er ført utgifter.

Ny skole Årølia hadde et mindreforbruk på 20 mill. kroner i 2021, dette skyldes at samspillskontrakt med første entreprenør ble mislykket, og det måtte gjennomføres ny tilbudskonkurranse. Arbeidet på byggeplass startet dermed først desember 2021.

Idrettens hus hadde et mindreforbruk på 9 mill. kroner i forhold til budsjett. Utbedringer og brukertilpasninger pågår fremdeles og en del av disse midlene er videreført til 2022.

Helsehus Eidsvåg hadde et mindreforbruk på 9 mill. kroner i forhold til budsjett. Dette er delvis avsetninger til uforutsett som ikke ble brukt, og delvis at det gjenstår kompletteringer som må utføres i 2022. Prosjektet ble overtatt fra entreprenør i 2021.

Lokaler hjelpemiddelforvaltningen Bergmo hadde et mindreforbruk på 7 mill. kroner. Prosjektet har vært gjennom en planleggings- og prosjekteringsfase, og var først ute på anbud ved årsslutt. Dermed forskyves prosjektet utover i tid.

Av rammebevilgingspotten på 30 mill. kroner til anskaffelse og renovering av kommunale boliger, ble 22 mill. kroner benyttet. I budsjett 2021 var det lagt en forutsetning om at 22,5 mill. kroner av dette skulle finansieres ved «salg av ukurante utleieboliger», og 7,5 mill. kroner finansieres ved bruk av lån. Salg og tilskudd knyttet til utleieboliger ble til sammen 16 mill. kroner i 2021, mens bruk av lån ble 4,3 mill. kroner.

Av rammebevilgningspotten på 25 mill. kroner til oppgradering formålsbygg ble bare 20,6 mill. kroner benyttet. I 2021 er det pågått arbeide på 36 større og mindre tiltak som til sammen har 4,4 mill. kroner lavere framdrift enn budsjettert.

For ytterligere opplysninger om investeringer i Molde eiendom KF henvises det til årsrapporten for foretaket.

Molde vann og avløp KF

I Molde vann og avløp KF var det budsjettert med en rammebevilgning knyttet til vann på 69 mill. kroner. Regnskapet viser at det er brukt 24 mill. kroner og dette gir et mindreforbruk på 45 mill. kroner, eller 65 prosent.

Rammebevilgningen knyttet til avløp hadde et budsjett på 54 mill. kroner, og et regnskap på 19 mill. kroner. Altså et mindreforbruk på 35 mill. kroner, eller 65 prosent.

Regnskapet og framdriften på de gebyrfinansierte vann- og avløpsinvesteringene er dermed 80 mill. kroner lavere enn budsjettert, tilsvarende tall for 2020 var 62 mill. kroner. Gjennom flere år har foretaket hatt et ambisjonsnivå på investeringene som er høyere enn kapasiteten til foretaket. Fra og med budsjett 2022 er det bestemt to grep: øke kvaliteten på investeringsbudsjettet, og øke kapasiteten til å gjennomføre ledningsfornyelse.

Det er styret i foretaket som vedtar detaljbudsjettet for det enkelte prosjekt, og det vises til årsrapporten for Molde vann og avløp KF for nærmere forklaring på disse. I detaljbudsjettet for foretaket er det budsjettbeløp på til sammen 59 ulike prosjekter i 2021, det er ikke ført utgifter i 2021 på 24 av disse.

Det er også investert 18 mill. kroner i vann og avløpsnett knyttet til tomtefelt og lignende som Molde kommune finansierer. På disse prosjektene er det ikke vedtatt noe budsjett i Molde vann og avløp KF sitt budsjett.

Måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold

Det er et lovkrav at det i årsberetningen skal redegjøres for måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen eller innbyggerne i kommunen. Dette kravet knytter seg blant annet opp mot kravet om at mål og strategier i kommunale og regionale planer skal følges opp i budsjettet. Dette betinger at kommunen har vedtatt nødvendige planer på budsjetteringstidspunktet. Ved utarbeidelsen av budsjettet for 2021 var ikke kommuneplanens samfunnsdel vedtatt. Dermed er det heller ikke lagt inn konkrete tiltak for å oppnå mål og strategier i planverket i budsjettet for 2021. Det er derfor ikke mulig å vurdere måloppnåelse eller andre ikke-økonomiske forhold av betydning knyttet til mål og strategier i denne årsberetningen. Dette må bli en del av kommende års årsberetninger når de nødvendige planene, med mål og strategier er vedtatt.

Både kommuneplanens samfunnsdel 2021–2031 og planstrategi 2021–2024 ble vedtatt i 2021 av kommunestyret. Også andre delplaner og temaplaner er utarbeidet eller under utarbeidelse. Det betyr at måloppnåelse og strategier først kan vurderes i årsberetningen for 2022.

Vi er heller ikke kjent med at det har vært andre ikke-økonomiske forhold av vesentlig betydning for kommunen eller innbyggeren i 2021.

Etikk og likestilling

Høy etisk standard

Formålet med etiske regler er å sikre en god etisk praksis og definere felles standarder for alle ansatte og folkevalgte i Molde kommune. Åpenhet og ærlighet skal prege kommunens virksomhet, og være grunnlaget for tillit mellom kolleger, og i forholdet til innbyggerne. Etisk kvalitet på tjeneste- og myndighetsutøvelse er en

forutsetning for at innbyggere og tjenestemottakere skal ha tillit til kommunen. De etiske reglene skal bygge opp under en positiv kultur der alle ansatte i Molde kommune er bevisst på dette og praktiserer det i sitt daglige arbeid. Alle har et selvstendig ansvar for at tjenestene utøves på en etisk forsvarlig måte. Etikk er tema på lederopplæring. På enhetene har enhetslederne ansvar for å gå igjennom de etiske reglene med sine medarbeidere. Handlingene og valgene til alle som opptrer på vegne av Molde kommune, påvirker omdømmet. Evne til å håndtere vanskelige etiske problemstillinger og til å ta fornuftige valg, vil ha betydning for hvordan kommunen blir vurdert med hensyn til kvalitet på tjenesten. De etiske reglene skal være en veileder til å handle godt og forsvarlig i ulike situasjoner.

Likestilling

Molde kommune har fokus på å ivareta alle ansatte, og ta samfunnsansvar med hensyn til å behandle alle likeverdig uavhengig av funksjonsevne, kjønn, religion, politisk ståsted, seksuell orientering eller etnisk bakgrunn. I rekrutteringsarbeidet er det, i tillegg til å vektlegge kvalifikasjonsprinsippet, bevissthet rundt å skape mangfold og en balansert sammensetning når det gjelder kjønn, alder, etnisitet og funksjonsevne. Innenfor de fleste tjenesteområder er det brukere med ulik bakgrunn, og for å ivareta disse brukerne har det vært viktig å rekruttere ansatte med ulik språkkompetanse og erfaring fra ulike kulturer. I Molde kommune er menn i mindretall, og delvis fraværende på enkelte fagområder. Kvinneandelen er høy, noe som er typisk for kommunesektoren generelt. Det gjelder spesielt innenfor fagområdene oppvekst, helse og omsorg. Det er overvekt av menn innenfor tekniske fagområder. Avlønning skal gjøres i henhold til ansvar og kompetansekrav i den aktuelle stilling, og etter HTA (hovedtariffavtalens) bestemmelser. Ved lønnsfastsetting og lønnsforhandlinger, tilstreber arbeidsgiver at det skal være likhet ved lik stilling, ansvar og kompetanse.

Internkontroll

Molde kommune har et helhetlig kvalitetssystem som gjelder for alle ansatte og driften av kommunen. Kvalitetssystemet er et viktig verktøy for at kommunen skal oppfylle krav i henhold til kommunelovens bestemmelser i kapittel 25 om internkontroll.

Målet med kvalitetssystemet er at alle medarbeidere skal kunne utføre sine arbeidsoppgaver i henhold til lover og forskrifter, avtalt nivå, metode, standard og kvalitet.

Kvalitetssystemet Compilo KSX inneholder avviksmodul, varslingsmodul, dokumentbibliotek, ROS modul, GDPR modul og årshjul.

Internkontrollen i kvalitetssystemet sikrer at Molde kommune planlegger, organiserer, utfører og vedlikeholder sine aktiviteter i samsvar med gjeldende regelverk og mål for virksomheten.

Internkontroll skal fungere som et hjelpemiddel for styring og utvikling av den daglige drift ved alle enheter. Internkontroll og dokumentasjon av prosedyrer og rutiner kan være felles for alle enheter, men består også av interne dokumenter for enheten. Enhetene skal minst en gang i året gjennomgå internkontrollsystemet og vurdere om rutiner og system har fungert i praksis eller om det bør gjøres endringer.